Horúčavy sú výzvou aj pre zvieratá a ich chovateľov

Slovenskí chovatelia hospodárskych zvierat urobia v najbližších dňoch maximum, aby zvieratá počas nastupujúcich extrémnych horúčav netrpeli.

Extrémne horúčavy a pretrvávajúce sucho predstavujú pre našich chovateľov mimoriadne náročné obdobie. Nastupujúca nová vlna horúčav naplno preverí celý segment živočíšnej výroby či už ide o ustajnené zvieratá alebo tie, ktoré sa pasú na lúkach. Chovateľom komplikuje každodennú starostlivosť o stáda aj extrémne sucho, ktoré už zasahuje približne 40% krajiny. Krajina je vysušená, čo výrazne sťažuje pestovanie a následný zber krmovín pre zvieratá.

Poľnohospodári dnes robia všetko pre to, aby zabezpečili zvieratám čo najlepšie podmienky. Základom je dostatok vody, prístup k tieňu a vhodné podmienky na zvládnutie teplôt, ktoré v najbližších dňoch budú podľa predpovedí atakovať aj 40 stupňov Celzia.

„Našou najvyššou prioritou momentálne je, aby zvieratá v týchto náročných podmienkach netrpeli. Chovatelia pre ne denne zabezpečujú vodu. Nosia ju na pašu aj zo studní v cisternách do oblastí, kde nie je napojenie na vodný zdroj alebo kde ju potoky už naplno nevedia poskytnúť," hovorí Ivan Nemčovský, výkonný riaditeľ Zväzu chovateľov mäsového dobytka na Slovensku /zväz je členom Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory – SPPK/.

Pre zvieratá je teda v týchto horúčavách najdôležitejší dostatok vody, krmiva a možnosť prirodzenej termoregulácie. Dospelá krava chovaná na mäso potrebuje počas horúcich dní približne 50 až 60 litrov vody denne. Pri väčších stádach ide o tisíce litrov vody, ktoré musia mať chovatelia k dispozícii každý deň.

Veľkou pomocou sú prirodzené úkryty pred slnkom. Ak majú zvieratá možnosť vybrať si medzi

otvoreným pasienkom a miestami s tieňom, krovinami či lesnými porastmi, dokážu si lepšie regulovať svoju telesnú teplotu.

Potvrdzujú to aj ovčiari. Skúsený bača vie bezpečne aj v horských a podhorských oblastiach previesť stádo oviec miestami s tieňom. Mimoriadne podmienky ovplyvňujú chov oviec aj vo vzťahu k ovčej vlne. Chovatelia musia v týchto dňoch zabezpečiť včasné strihanie zvierat, aby sa pre hustú vlnu neprehrievali a nehrozili im zdravotné komplikácie. Prehriata ovca môže totiž aj skolabovať. Rovnako dôležitá je pre ne aj voda, čo je najmä vo vyšších polohách čoraz náročnejšie.

„Horúčavy a nedostatok pastvy sa odrážajú aj na produkcii ovčieho mlieka. Chovatelia vidia, že mlieka je menej, keďže zvieratá pri vysokých teplotách a obmedzenom prísune kvalitnej pastvy prirodzene znižujú produkciu. Zvažujeme, že budeme ovce dojiť len do konca augusta, hoci počas štandardných rokov sa ovce doja až do polovice októbra," naznačuje dopady horúčav a sucha na Liptove predsedníčka PD Liptovské Revúce a dlhoročná chovateľka oviec Anna Kováčiková.

Horúčavy vnímajú aj kravy - dojnice, aj tie budú počas najbližších horúcich dní dávať menej mlieka. Potvrdzuje to aj Alexander Pastorek, predseda Slovenského zväzu prvovýrobcov mlieka (zväz je členom SPPK): „Pokiaľ sa teploty šplhajú k 40-tim stupňom Celzia, dojnice majú menej mlieka. V našom podniku sme minulý mesiac mali produkciu nižšiu o 5-tisíc litrov mlieka denne, čo je približne 15-20% pokles. Takúto situáciu som ešte nezažil", uvádza A. Pastorek.

Extrémne teploty vedia zvládnuť lepšie tie zvieratá, ktoré sa chovajú v zmodernizovaných maštaliach. Práve prerábky zo starých hál na moderné priestory sú dôvodom, prečo je nutné v časoch klimatických zmien prerobiť čo najviac maštalí. Moderné priestory sú napríklad chladené prostredníctvom počítačov. Staré maštale takýto komfort zvieratám nevedia poskytnúť, no aj napriek tomu sa chovatelia snažia zvieratá ochladzovať, používajú rosné brány alebo ventilátory.

Mimoriadne náročná je aj situácia so zabezpečením krmív. Niekoľkomesačné sucho výrazne ovplyvňuje produkciu sena, kukurice a ďalších krmív, pričom problém sa netýka len Slovenska, ale aj okolitých krajín. Dostupnosť krmív je preto čoraz väčšou výzvou pre chovateľov, ktorí musia myslieť aj na zásoby potrebné na zimné obdobie.

Napriek mimoriadne náročným podmienkam zostáva cieľom chovateľov zabezpečiť zvieratám čo najlepšiu starostlivosť a minimalizovať vplyv extrémneho počasia na ich pohodu.